KLIIMAMINISTEERIUM

ENMAK 2035 elluviimise hetkeseis

Ülevaade olulisematest tegevustest

Tagada energiajulgeolek, kasvatada riigi konkurentsivõimet ning aidata kaasa puhta energiaga majandusele üleminekule.

Kliimaministeeriumi energeetikaosakond | oktoober 2026

KLIIMAMINISTEERIUM

ENMAK 2035 eesmärgid

Üldeesmärk: Eesti energiamajandus tagab energiajulgeoleku, kasvatab riigi konkurentsivõimet ja aitab kaasa puhta energiaga majandusele üleminekule.

Alaeesmärgid:

- Energiajulgeoleku tagamine
- Energia kättesaadavuse ja taskukohase hinna tagamine
- Energeetika keskkonnasäästlikkuse tagamine

Üldmõõdik: WEC energia jätkusuutlikkuse indeks koht riikide järjestuses ja punktid

- algtase 2023 oli 7. koht 126 riigi seas 80.2/100
- 2035 sihttase 2035 on esimese 15 riigi seas

KLIIMAMINISTEERIUM

Põhilised tegevussuunad

Energiajulgeolek:
tava- ja kriisiolukorras

Juhitav võimsus:
elektritootmises

Konkurentsivõime:
elektri lõpphind

Võrk ja jaotus:
elektrivõrk, sh välisühendused

Puhtam energia:
Elektrifitseerimine

Suurprojektid:
otsusevärav kulud, mõjud, riskid

Eesti elektrisüsteem: seis 2025 vs prognoos 2035

Süsteemi peamine mõõdik	Seis 2025	Prognoos 2035
Juhitav võimsus (vajadus / olemasolev)	1036 MW / 1743 MW	2100 MW (katab saartalitlusvõime vajaduse)
Elektrisalvestuse võimsus süsteemis	264 MW*	1500 MW
Päikeseenergia installeeritud võimsus	1214 MW	1800 MW (võrku integreeritult)
Tuuleenergia installeeritud võimsus	694 MW	1300-1800 MW
Aastane elektritarbimine/toodang	8.3/5.3 TWh	11 – 12 TWh/ >6 TWh (toodangu kasv sõltub tuuleenergiast**)
Lõpphinna konkurentsivõime (11-st tarbimisgrupist)	8 / 11 gruppi	11 / 11 gruppi

Allikas: Eleringi Varustuskindluse aruanne Elering_VKA_2025_veeb-1.pdf

*august 2026 seisuga 450 MW

**Modelling the Electricity Exchange Price 2026-2050

Energiajulgeoleku tugevdamine ja sammud

Energiajulgeolek on Eesti riigikaitse lahutamatu osa

Tava- ja kriisiolukord

Süsteem peab toimima igas olukorras

Peamised sammud energiajulgeoleku tugevdamiseks:

Sünkroniseerimine Euroopaga ja kohalike reservide tugevdamine	2025
Kriitilise taristu kaitse: regulatsiooni täiendamine, varud ja võrgu turve	TÖÖS
Strateegilise reservi riigiabi meede ja saartalituse teenus	2025–2026
Põhivõrgu kriitiliste varuseadmete rahastus 35 mln eurot	OTSUSTATUD
Balti-Poola taristukaitse lisainvesteeringud 113 mln eurot, sh 50,9 mln eurot Eestile	OTSUSTATUD

KLIIMAMINISTEERIUM

Juhitava võimsuse ja süsteemi võimekuste arengutee

1036 MW vajadus
1724 MW olemas (2025)

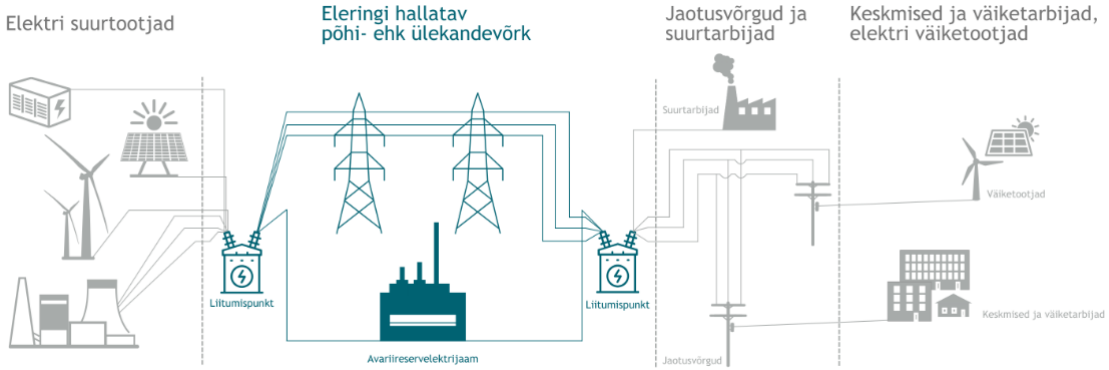
~2100 MW
vajadus 2035

Käimasolevad tegevused eesmärgi saavutamiseks:

Saartalitluse meede	TEHTUD
Strateegilise reservi meede	TEHTUD
Sagedusreservide meede (+236 MW uut võimsust)	2028 – 2029
Hajutatud taaskäivitamise võimekuse loomine	2032 – 2033
Võimsusmehhanismi väljatöötamine ja rakendamine	2030 +

KLIIMAMINISTEERIUM

Elektrivõrk, sh välisühendused

NB! Läbipaistev andmestik investoritele avatud:

- Vabade võrguvõimsuste kaart võrguettevõtjate kodulehtedel
- Liitumistes olevate projektide kohta on avalik teave võrguettevõtjate kodulehtedel
- Põhivõrgus fikseeritud liitumistasu

INVESTEERINGUD JÄRGMISE 10 AASTA JOOKSUL:

Põhivõrk: 0,95 mld eurot, sh kriisikindlus 0,23 mld eurot/*
*uued välisühendused on lisaks

Uued välisühendused	Investeeringu otsus	Valmimine	Ühenduse maksumus
EstLink 3 (700 MW)	2031-2033	Alates 2038	1,2 mld
EstLat 4 (+500 MW)	2031-2033	Alates 2038	1,3 mld

Jaotusvõrk 2026-2035: 1,6 – 2,0 mld eurot varustuskindluse, liitumiste ja ohutuse tagamiseks, täiendavad investeeringud kriisikindlusesse.

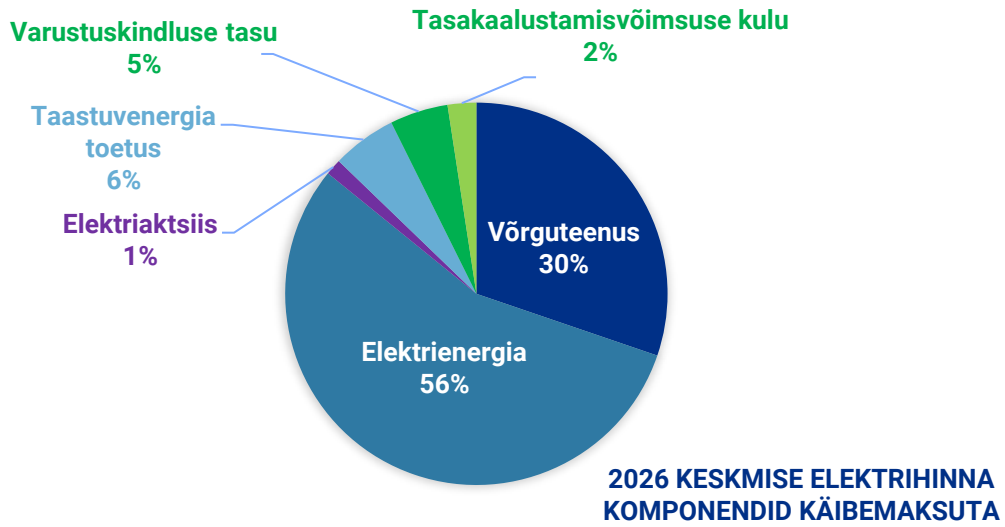
Allikad: Elektriülekandevõrgu arengukava 2026-2035, Eleringi pressiteade 20.04.2026, Jaotusvõrgu arengukava aastani 2035

KLIIMAMINISTEERIUM

Elektri keskmine lõpphind 2026

2026. aastast alates on arvel nähtavad kaks uut hinnakomponenti:

Elektri lõpphinna komponendid 2026	senti/kWh
Võrguteenus	4,66
Elektrienergia hind võrguteenuseta (jaanuar-august 2026) + marginaal 0,50 senti/kWh	8,57
Elektriaktsiis (muudatused poliitiline otsus)	0,21
Taastuvenergia tasu (täpsustatakse 1x aastas 1.12)	0,84
Varustuskindluse tasu (hinnatakse 2x aastas)	0,758
Tasakaalustamisvõimsuse kulu (1.01-31.12.2026)	0,373
Lõpptarbija hind käbemaksuta	**15,41**
Käibemaks 24%	3,70
Lõpptarbija hind koos käibemaksuga	**19,10**

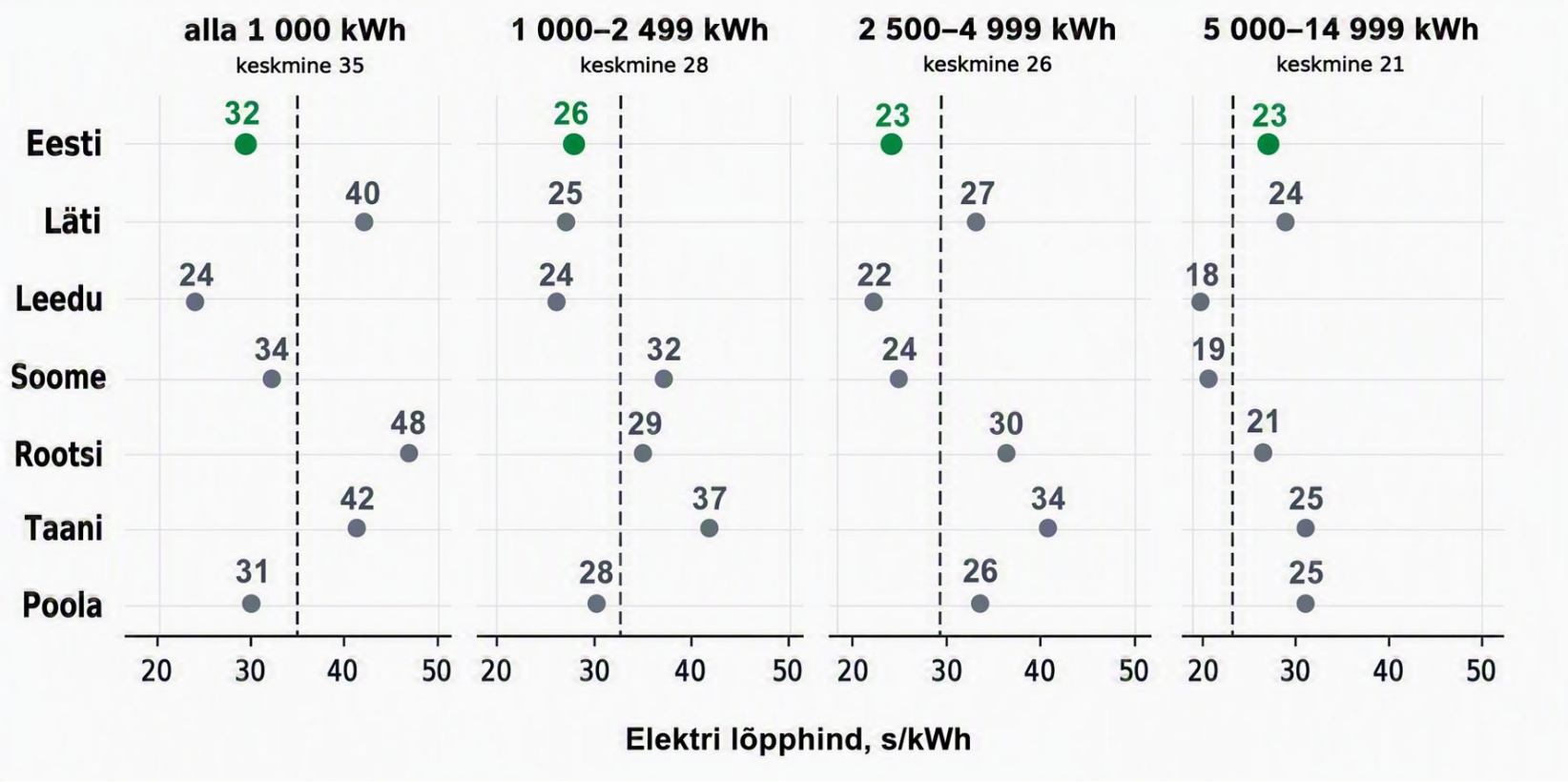
2026 KESKMISE ELEKTRIHINNA KOMPONENDID KÄIBEMAKSUTA

Allikad: NordPool, Elering, Elektrilevi, võrguteenuste Eleringi hinnakiri 5.05.2026 ja Elektrilevi hinnakiri 2.06.2026

KLIIMAMINISTEERIUM

Elektrihinna taskukohasus

2025. aastal elektri lõpphind kodutarbijate gruppides

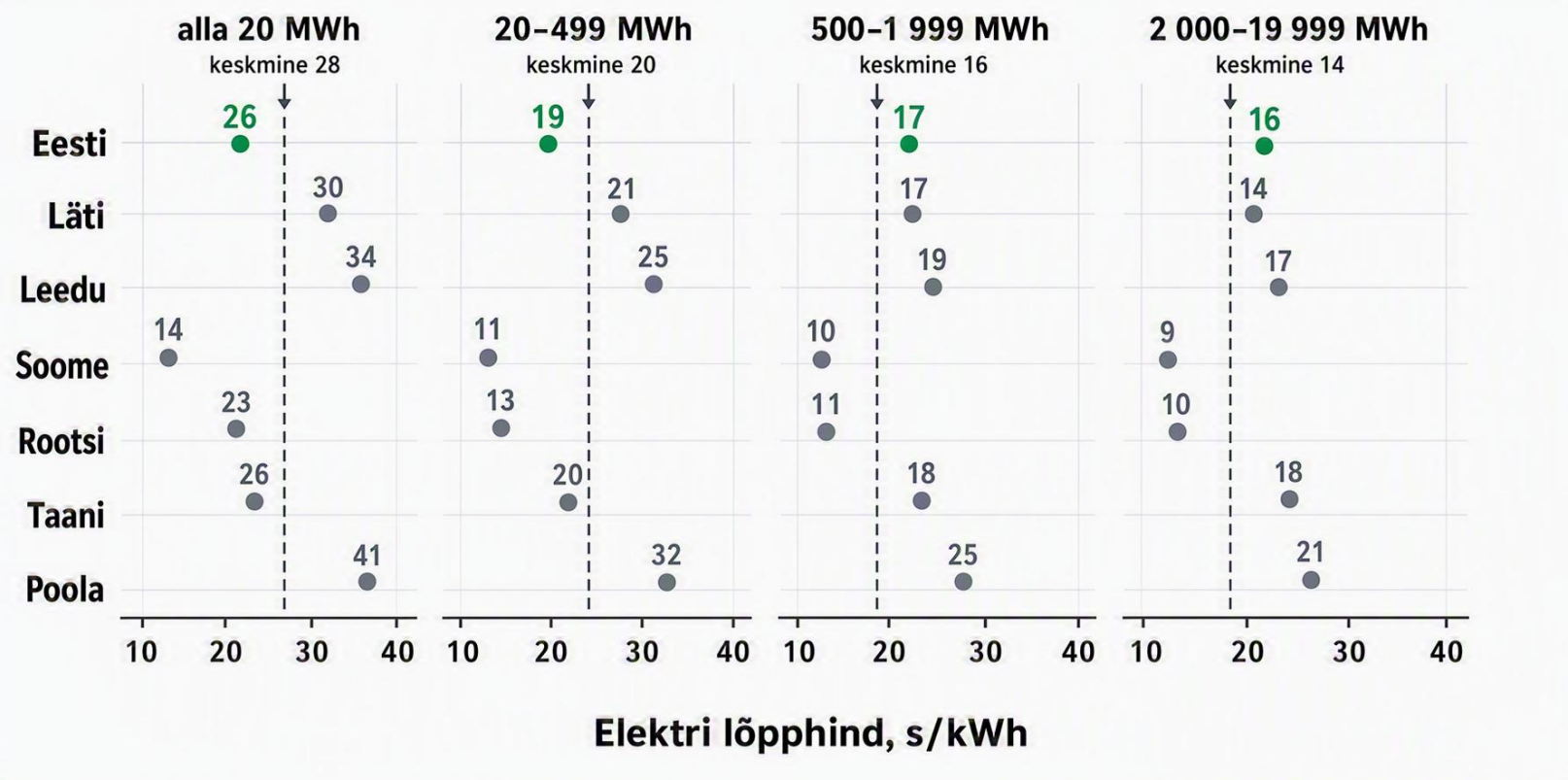

Katkendjoon näitab 6 võrdlusriigi keskmist

KLIIMAMINISTEERIUM

Elektrihinna konkurentsivõimelisus

2025. aastal elektri lõpphind mitte-kodutarbijate gruppides

Katkendjoon näitab 6 võrdlusriigi keskmist

KLIIMAMINISTEERIUM

Hinnastsenaariumite võrdlus 2040 (EUR/MWh)

Tulbad näitavad põhistsenaariumites kujunevat börsihinda ning vastava tootmisportfelli loomiseks vajalike toetusskeemide kogukulu:

Tume – elektri aasta keskmine börsihind
Hele – börsi väliselt vajalik teenitav lisatulu (CfD, varustuskindluse tasu vms)

Allikas: [Modelling the Electricity Exchange Price 2026-2050]

KLIIMAMINISTEERIUM

Puhta elektrienergia arengutee

Puhta elektri osakaal lõpptarbimisest (2035)

> 80 %

(39% 2024)

Käimasolevad ja tehtud tegevused eesmärgi saavutamiseks:

Kõrguspiirangute eemaldamine riigikaitse radarite kaasajastamisel	2019-2026
Meretuuleparkide regulatiivne keskkond ja maismaatuuleparkide vähempakkumised 1,33 TWh/a + 6. vähempakkumine (<1 TWh/a)	2019-2026
Tuumaenergia- ja ohutuse seaduse väljatöötamine ja vastu võtmine	2026
Riigimaade enampakkumised	2025-2026
Tuulikutasu (väljamakseid 2023-2025 kokku 902 280 €)	Alates 2023
Tuulehoo preemia	SEPT 2026
Energiataristu rajamise aktsepteeritavuse suurendamine	PIDEV

KLIIMAMINISTEERIUM

Taastuvkütuste arengutee

Puhta energia osakaal transpordi lõpptarbimises (2035)

> 26 %

(7,6% 2025)

Käimasolevad ja tehtud tegevused eesmärgi saavutamiseks:

REDIII transpordisektori sätete ülevõtmine	2027-2028
Biometaani sisestuspunktide valmimine	2029
Biometaanijaamade valmimine (RRF toetus)	2026
H2 pilootprojektide valmimine	2029
Toimiv taastuvkütuseturg ja selle arendamine	pidev

KLIIMAMINISTEERIUM

Transpordi arengute ajatelg 2026–2035+

2026

- RKTK alamkava – vedelkütusega varustamisel
- Nõuded aktsiisilaopidajatele kütuse väljastamiseks terminalist
- 54 uut toimepidavat tanklat
- Alternatiivkütuste poliitraamisitik
- Elektriautode laadijate paigaldamise toetus

2027

- VKS ja EnKS muudatused (järelevalve)
- REDIII tururreeglid ja metoodika valik
- Raskeveokite CO2 määruse ülevaatamine

2027–2030

- TEN-T võrgustiku raskeveokite laadimis- ja alternatiivkütuste taristu arendamine
- ESR sektorite eesmärkide saavutamine (2030)
- Biometaani sisestuspunkti valmimine

2030+

- REDIII transpordi eesmärk (sh alameesmärgid)
- TEN-T võrgustiku raskeveokite laadimis- ja alternatiivkütuste taristu valmidus

2035+

- ENMAK transpordikütuste varustus-, sh kriisikindluse jätkuv tagamine
- Kodumaiste taastuvkütuste osakaalu jätkuv suurenemine

Soojusvarustuse kaasajastamine

Puhta energia toodangu suhe soojuse lõpptarbimisse (2035)

> 80 %

(68% 2024)

Puitkütused, tööstuslik heitsoojus, soojuspumbad

Peamised sammud küttes:

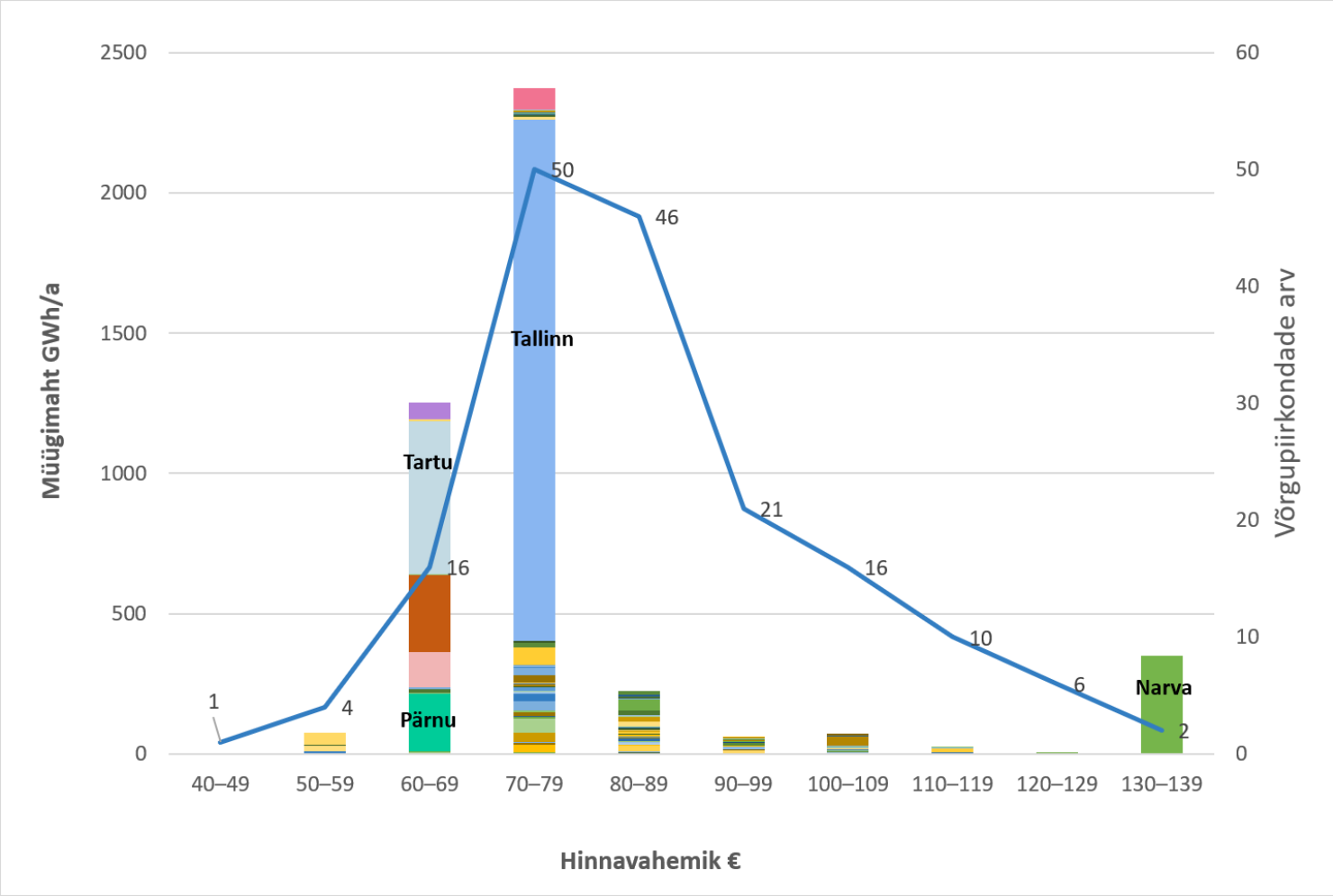
- Kaugküttetorustike renoveerimine (2025 oli ~70 % kaugküttetorustikest eelisoleeritud torustike paigaldamisega trasside soojuskao vähenemiseks)
- Tõhusa kaugkütte nõuetele vastavuse tagamine ajas (138 võrgupiirkonnas seisuga mai 2026)
- Koostootmisjaamade jm tootmiste rajamine turupõhiselt (nt tööstuses)
- Tingimuste loomine andmekeskustes, tööstuses jm tekkiva heitsoojuse kasutusele võtuks kaugküttes (hinnastamine)
- Kaasaegsete tööstuslike soojuspumpade kasutuselevõtule kaugküttes kaasa aitamine (nt süvasoojuse projektid)

Allikad: ENMAK 2035, Eesti Jõujaamade ja Kaugkütte Ühing, Eurostat SHARES

KLIIMAMINISTEERIUM

Soojuse keskmine piirhind 14.08.2026

Kõrge hinnaga kaugkütte võrgupiirkondadele tuleb leida soodsamad lahendused:

ENMAK 2035:
3 kõige odavama ja
3 kõige kallima võrgupiirkonna
keskmise piirhinna erinevus
aastal 2025 oli 37 %,
sihttase aastaks 2035 on 20 %.

Allikad: Kliimaministeerium, Konkurentsiamet

KLIIMAMINISTEERIUM

Suurprojektid riigi vaates

Iga suur ja kulukas investeerimisotsus peab riigi vaates eelnevalt olema põhjalikult läbi kaalutud:

Eesmärgid ja mõõdikud

Aluseks riiklikud eesmärgid, mõõdikud ja sihttasemed (sh ENMAK 2035).

Mõjud, riskid ja otsustuskohad

Peamised mõjud, riskid ja otsustuskohad on hinnatud arendaja poolt.

Võimalik riigi roll

Investeerimisotsuse tegemisel riigi rolli (osalus, toetus, garantii, käendus, riigiabi vms) hindamine.

Kas projekt on rahastatav ja kuidas?

01

Vajadus

Mis juhtub siis, kui projekti ei teosta.

02

Tasuvus

Projekti tasuvuse hinnang.

03

Avalik kulu

Avaliku toetuse või tarbijakulu vajadus.

04

Riskijaotus

Riskide jagunemine arendaja, rahastaja, riigi ja tarbija vahel.

KLIIMAMINISTEERIUM

Otsuste ajatelg 2026–2035+

2026

Saartalitlus 1 036 MW

VI vähempakkumine (ca 1 TWh)

Tuulehoo preemia

Võimsusmehhanismi analüüs

Võimsusmehhanismi turukonsultatsioon

Taaskäivitusvõime konsultatsioon ja hange

Tuuma regulatiivne valmidus

2027

Eleringi elektri lõpphinna modelleerimisvõime

Võimsusmehhanismi riigiabi loa taotlemine

Strateegilise reservi valmidus

2027–2029

Sagedusreservihanke võimsused turule projektide valmimise järgi

Tarbimise juhtimise raamistik päev-ette turule

Võimsusmehhanismi hange

2030+

EstLat 4 ja EstLink 3 investeerimisotsused

Võimsusmehhanismi võimsused turul (vajadusel)

Hajutatud taaskäivitamise võime turule

2035+

Juhitava võimsuse vajadus kaetud

Võimalik valmimine:
EstLat 4 ja EstLink 3
Meretuulepargid
Vesisalvesti
Tuumajaam

Aitäh tähelepanu eest!

Kliimaministeeriumi energeetikaosakond
www.kliimaministeerium.ee